

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 514)

Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerin Evlilik ve Evlilik Dışında Doğan Çocukların Düzgün Nesepli Olarak Tesciline İlişkin Kanun Tasarısı ile Hatay Milletvekili Öner Miski ve 12 Arkadaşının Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerden Doğan Çocukların Neseplerinin Düzeltilmesine ve Bu Birleşmelerin Evlilik Olarak Tescillerine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/726, 2/307)

T.C.

Başbakanlık

11.6.1990

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: K.K. Gn. Md. 07/101-36/02759

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.5.1990 tarihinde kararlaştırılan "Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerin Evlilik ve Evlilik Dışında Doğan Çocukların Düzgün Nesepli Olarak Tesciline İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Gerek toplum düzenini ve gerekse hayat tarzını İslam dininin amir hükümlerinden almış olan Türk toplumu, evlenme akdinin kendine özgü temel ve biçimsel koşullarını da dinsel kuralardan alarak bünyesine yerleştirmiştir.

Toplumsal bünye içinde, asırlarla ifade edilen çok uzun bir sürede, zamanın yarattığı ve kökleştirdiği evlenme usulü, örf ve âdet olarak günümüze kadar gelmiştir.

Her ne kadar 1926 yılında Medenî Kanununun kabulü ile yeni bir evlenme usulü getirilmiş ise de, bu usul daha çok kentlerde yaygınlaşmış ve geleneklerine çok sıkı bir biçimde bağlı olan kırsal yörelerimizde rağbet görmemiştir. Bu durumun dinî nikâhla yapılan evlenmelerin toplumda "evlilik dışı birleşme olarak kabul edilmemesinden ve bu evliliklerden doğan çocuklara da meşru olmayan çocuk gözüyle bakılmamasından" kaynaklandığı bilinen bir gerçektir.

Oysa, dinî nikâh ile yapılan evlilikler kanun nazarında "yok evlilik" olarak kabul edilmekte ve bu birleşmeden doğan çocukların nesebi anaya karşı gayri sahih ve babaya karşı ise nesepsiz olmaktadır.

Toplumun medenî bir hayat tarzına karşı çok hızlı bir değişim ve uyum gösterememesinin acısını ise, dinî nikâhla evlenen kadınlar ile dünyaya gelmekte en küçük bir etkisi olmayan çocuklar çekmektedir. Bu uyumsuzluğun, biraz da, dinî nikâh usulünden medenî nikâh usulüne geçerken, topluma süre açısından bir geçiş döneminin tanınmamasından ileri geldiği öne sürülen fikirler arasındadır.

Nitekim, Medenî Kanun henüz 6 yaşındayken 1933 yılında 2330 sayılı Kanun yürürlüğe konulmuş ve bununla birlikte bu güne kadar 8 ayrı kanun çıkartılarak bir evlenme akdine dayanmayan birleşmeler ve bunlardan doğan çocukların tesciline imkân tanınmıştır.

Bu durum, batılılaşma azmi içerisinde olan toplumumuz için bir zafiyet olarak görülmekte, sosyal ve kültürel açıdan sorun olmaya çok açık bulunan “dinî nikâh usulü ile, bu usulle yapılan evliliklerden dünyaya gelen çocukların nesep durumları” toplumsal bir yara olarak düşünülmektedir.

Bu yaranın devlet tarafından sarılması amacıyla bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile Kanunun amacı belirlenmektedir.

Madde 2. — Bu maddede, Kanunun uygulanacağı haller ve buna ilişkin süreler tespit edilmiştir.

Madde 3. — Bu maddede Kanun gereğince evlilik olarak tescil edilecek beraberliklere ilişkin şartlar düzenlenmektedir.

Madde 4. — Bu madde ile nesep düzeltilmesine ilişkin haller ve şartlar gösterilmektedir.

Aynı maddede çocuğun baba adının, gerçek baba adına uygun olarak düzeltilmesi ve Medenî Kanunun 249 uncu maddesi gereğince mahkemelerden verilmiş nesep düzeltme kararlarının hükmen geçerliliği vurgulanmaktadır.

Madde 5. — Bu maddede Kanundan yararlanmak isteyenlerin başvuracakları merci gösterilmektedir. Ölüm ve ayrılık gibi nedenlerle birlikte başvuru yapılamadığı haller için geçerli olmak üzere, kamu düzeninin bir gereği olarak muhtarlar da görev verilmektedir.

Madde 6. — Bu maddede bildirim formunda imzası eksik olan tarafa durumun bildirilmesi, ilgilinin yokluğu ve bulunamaması halinde duyurunun belirli bir süre asılarak ilan edilmesi öngörülmektedir.

Madde 7. — Bu maddede nesep düzeltme bildirimine karşı ilgiliye tanınan itiraz süresi ve yetkili mahkeme belirtilmektedir. Ayrıca nüfus idaresine yapılacak başvuruların reddine karşı da ilgililere itiraz hakkı tanınmakta ve buna ilişkin süre ve itiraz mercii belirtilmektedir.

Madde 8. — Bu maddede anne ve babaya tanınan 2 yıllık süre içinde gerekli işlemler yapılmadığı takdirde, kamu düzeninin esenliği gözönünde tutularak, bildirim yükümlülüğünün muhtarlarca yapılması öngörülmektedir.

Madde 9. — Bu maddede, Kanun gereğince yapılacak işlemlerin hangi tarihten itibaren hüküm ifade ettiği belirtilmektedir.

Madde 10. — Bu maddede, nüfus kütüğüne tescil edilen ahvali şahsiyeye ait dayanak belgesinin süresiz saklanması teminen özel kütüklerde muhafaza edileceği, tescille sonuçlanmamış başvurulara ait belgelerin de ayrı dosyalarda korunacağı öngörülmektedir.

Madde 11. — Bu maddede, Kanun, her ne kadar kamu düzenini gözönünde bulundurmakta ise de, ilgili tarafa da durumdan haberdar olduğu andan itibaren genel hükümlere uygun olarak dava açma hakkı tanınmaktadır.

Madde 12. — Bu maddede, açılacak davalar dahil yapılacak başvuruların, herhangi bir harcamayı gerektirmesi halinde, taleplerin azalacağı düşünülerek, her türlü resim ve harçtan muaf olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Madde 13. — Bu maddede, uygulayıcılara ve ilgililere açıklık getirmek amacıyla 3 ay içinde bir yönetmelik çıkarılacağı belirtilmektedir.

Madde 14. — Bu maddede, Kanunun geçici olduğu ve 5 yıl sonra yürürlükten kalkacağı vurgulanmaktadır.

Geçici Madde — Bu maddede Kanunun yürürlük tarihinden önce açılmış olan babalık davalarının, bu Kanuna göre sonuçlandırılabilmesi belirtilmektedir.

Madde 15. — Bu maddede Kanunun yürürlüğe gireceği tarih belirtilmektedir.

Madde 16. — Bu madde yürütmeye ilişkindir.

TBMM

Sosyaldemokrat Halkçı Parti

22.3.1990

Grup Başkanlığı

Sayı: 133

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerden Doğan Çocukların Neseplerinin Düzeltilmesine ve Bu Birleşmelerin Evlilik Olarak Tescillerine İlişkin Kanun Teklifi, gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Arz ederiz.

Öneri Miski

Hatay

Kemal Dudoğlu

Hatay

Ali Şahin

Kahramanmaraş

Güneş Gürseler

Tekirdağ

Erdal Kalkan

Edirne

Mehmet Moğultay

İstanbul

Onur Kumbaracıbaşı

Kocaeli

Kâzım Ulusoy

Amasya

Eşref Erdem

Ankara

O. Veli Yıldırım

Tunceli

Ali Haydar Erdoğan

İstanbul

Hasan Fehmi Güneş

İstanbul

Yaşar Yılmaz

Ankara

GEREKÇE

Medenî Kanunun yürürlüğe girmesinden bu yana 65 yıla yakın bir zaman geçmiş olmasına rağmen, Medenî Kanunun evlenmeye ve nesebe ilişkin hükümlerinin hâlâ yerleşmemiş bulunması medenî bir toplum olan Türk milleti için bir üzüntü kaynağı olmaktadır. Ancak, tescil edilmeyen birleşmelerden doğan çocukların Medenî Kanunun bu hükümlerini ihlalde bir kusurları bulunmamaktadır. Bir kusuru bulunmayan bu çocuklar ise, bu tarz evlilikten en çok mağdur olan kişiler olduğu bir gerçektir. Halk arasında af kanunu olarak isimlendirilen bu tarz tescil kanunları çıkardığı takdirde, bu çocuklar babaları tarafından tanınmadıkça veya yargıç tarafından babalığa hüküm verilmedikçe, babaları hanesine kayıt edilebilme olanakları bulunmamaktadır. Kaldı ki, bu halde dahi bu çocuklar, diğer kardeşlerine tanınan hisselerin yarısı nispetinde mirastan istifade edebilmektedirler. Bu hal ise çocuğun hukukuna büyük ölçüde etkili bulunmaktadır.

Soruna çözüm bulmak amacı ile 1933 yılından beri söz konusu çocukların neseplerinin düzeltilmesine ve kanunî bir engel bulunmaması ve tarafların razı olmaları koşulu ile de, fiili birleşmelerin hukukî evlilik olarak nüfus kütüklerine tescilleri konusunda 9 geçici kanun çıkarılmıştır. Bu Kanuna dayanılarak yaklaşık olarak 10 milyon üzerinde çocuğun nesepleri düzeltilmiş ve 3 milyondan fazla fiili birleşme de evlilik olarak aile kütüklerine geçirilmiştir. Ancak sorun henüz çözüme kavuşmuş değildir.

Yukarıda arz ettiğimiz bu gerekçeler ışığında hazırladığımız bu teklif Yüce Meclisin takdirlerine arz edilmiştir.

HATAY MİLLETVEKİLİ ÖNER MİSKİ VE 12 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerden Doğan Çocukların Neseplerinin Düzeltilmesine ve Bu Birleşmelerin Evlilik Olarak Tescillerine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girdiği 4.10.1926 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, evlendirmeye yetkili merciler önünde yapılmış bir evlenme akdi olmaksızın, birleşip karı koca gibi yaşamış olanlardan doğan çocuklar, aşağıda belirtilen esaslara göre, sahih nesepli olarak baba hanesine tescil edilirler. Bu birleşmeler kanunî bir engel bulunmamak, müşterek çocukları olmak şartıyla ve tarafların yazılı isteği üzerine evlilik olarak tescil edilir.

Evli bir erkekle, evli olmayan bir kadının karı koca gibi yaşamalarından doğmuş olan çocuklar da; her ikisi de ölmüş olsalar bile, sahih nesepli olarak, ana ve babalarının adları gösterilmek suretiyle baba hanesine tescil edilirler.

Karı koca gibi yaşamaları ölüm veya başka sebeplerle devam etmemiş olanların, birlikte yaşadıkları zaman içinde ana rahmine düşmüş olan çocukları dahi yukarıdaki hükümlere göre sahih nesepli olarak, ana ve babalarının adları gösterilmek suretiyle baba hanesine tescil edilirler.

Daha önce çocuk ananın nüfustaki hanesine tescil edilmiş ise, nesebi düzeltilerek gerçek ana ve baba adı ile baba hanesine nakledilir. Medenî Kanunun 249 uncu maddesi hükmü saklıdır.

MADDE 2. — Evli bir kadınla bir erkeğin karı koca gibi yaşamalarından doğan çocukların, kadının evliliğinin boşanma ile son bulması ve boşanma kararında çocuğun kocadan olmadığının açıkça belirlenmesi halinde; ana, boşanmış koca, baba olduğunu kabul eden erkeğin ve çocuğa tayin olunacak kayyımın birlikte yazılı başvuruları halinde bu çocukların da, baba tarafından nesebi reddedilmiş çocuklar gibi, nesepleri gerçek babaya göre düzeltilir. Ancak çocuk reşit ise, kendisinin, vesayet altındaysa vesayet makamının izniyle vasinin muvafakatı da alınır.

MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 300 gün içinde doğan çocuklar ile ana ve babaları hakkında 1 ve 2 nci madde hükümleri uygulanır.

MADDE 4. — İlgililer yukarıdaki maddelerde sözü edilen nesep düzeltme ve tescil işlemlerinin yapılmasını, oturduğu yer muhtarınca onanmış bir form dilekçe ile mahallin en büyük mülkiye amirinden isterler.

Nüfus idareleri, bu belgeyi birlikte imza etmemişlerse imzası eksik olan ana ve babaya, bunların ölmüş olmaları halinde kanunî mirasçılarını bildirirler. Kanunî mirasçıların bulunmaması veya adreslerinin bilinmemesi halinde, durum ilgililerin bilinen ikametgâhlarının nüfus, köy ve belediye dairelerinde 30 gün süre ile asılmak suretiyle ilan edilir. Bu süre içinde sulh hukuk hâkimine itiraz edilmezse tescil veya nesep düzeltme işlemi yapılır.

MADDE 5. — İlgililer nesep düzeltilmesine karşı bildirim veya ilan başlangıç tarihinden itibaren 30 gün içinde o yer sulh hukuk hâkimine itiraz edebilirler. İtiraz halinde durum, söz konusu hâkim tarafından derhal nüfus idaresine bildirilir. Bu halde nüfus idaresi nesep düzeltilmesi işlemi hâkimin kararına kadar geri bırakır.

Nüfus idarelerince, kanunî şartları taşımadığı gerekçesiyle evlenmenin tescili veya nesep düzeltme işlemlerinin reddedilmesi halinde de, bu ret kararına karşı 30 gün içinde yeni sulh hukuk hâkimine itiraz edilebilir. İtiraz evrak üzerinde incelenerek en geç 60 gün içinde karara bağlanır.

MADDE 6. — İlgililer tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten 2 yıl içinde nesep düzeltme işlemlerinin yapılması için başvurulmaması halinde, köy veya mahalle muhtarları kendi bölgeleri içerisinde, nüfus kütüklerine tescil ve neseplerinin düzelmesi gerekli çocukları tespitle, nüfus idarelerine bildirmek, tescil veya nesep düzeltme işlemlerini yaptırmakla yükümlüdürler.

MADDE 7. — Bu Kanunun kapsamına giren doğumları araştırarak tespit ve tescillerini sağlamak üzere valilik ve kaymakamlıklarca şehir, kasaba, mahalle ve köylerde sık sık tarama yaptırılır. Tarama sırasında tespit edilen ve bu Kanun kapsamına giren doğumlar için birer tutanak düzenlenip muhtar ve ilgililerce imzalanır. Tescil ve nesep düzeltmeleri 4 üncü madde hükümleri uyarınca yapılır.

Bu taramalarda vali ve kaymakamlar, adli ve askerî kuruluşlar (Jandarma hariç) dışındaki bütün memurları, esas hizmetlerini aksatmayacak şekilde görevlendirebilirler.

Tarama giderleri için, Kanunun yürürlükte bulunduğu süre içinde her yıl İçişleri Bakanlığı Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine yeteri kadar ödenek konulur.

MADDE 8. — Bu Kanuna göre yapılan evlenme işlemleri, evrakın nüfus idarelerine havale edildiği günden; nesebin düzeltilmesi de doğum tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

MADDE 9. — Bildiri ve duyurunun yapıldığına ve itiraz edilmediğine ilişkin tutanaklar ile mahkeme ve hâkim kararları nüfus idarelerince saklanır.

MADDE 10. — Bu Kanun gereğince yapılmış olan tescil ve nesep düzeltmelerine karşı ilgililerin genel hükümlere göre dava hakları saklıdır.

MADDE 11. — Bu Kanuna göre verilecek dilekçeler, belgeler ve yapılacak işlemler ile açılacak davalar her türlü resim ve harçtan muaftır.

MADDE 12. — Bu Kanunla görevlendirilenler ile çocuğun nesebini düzelttirmeyenlere, o yerin il veya ilçe idare kurullarınca ellibin liradan az olmamak üzere hafif para cezası verilir. Para cezalarının tahsilinde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 13. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 yıl içinde bildirilmiş olmak kaydı ile 24.2.1972 tarih ve 1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanunu, 5.5.1972 tarih ve 1587 Sayılı Nüfus Kanunu hükümlerine göre para cezası alınmasının gerekli olduğu hallerde herhangi bir cezaî işlem yapılmaz. İdare kurullarınca karar verilip de tahsil edilmemiş para cezaları da affedilmiştir.

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE . — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce açılmış olup da sonuçlanmamış her çeşit babalık davasında, şartların mevcut olması halinde, davacı, davasının bu Kanuna göre sonuçlandırılmasını isteyebilir. Bu halde davalı, iddianın genişletildiğini ileri sürmez.

MADDE 15. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 16. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/726, 2/307

Karar No. : 43

7.2.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerin Evlilik ve Evlilik Dışında Doğan Çocukların Düzgün Nesepli Olarak Tesciline İlişkin Kanun Tasarısı ile Hatay Milletvekili Öner Miski ve 12 arkadaşının; Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerden Doğan Çocukların Neseplerinin Düzeltülmesine ve Bu Birleşmelerin Evlilik Olarak Tescillerine İlişkin Kanun Teklifi birleştirilmek ve Tasarı esas alınmak suretiyle Adalet ve İçişleri Bakanlıkları temsilcileri ve teklif sahibinin de katılımıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülmüş maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkanvekili
Gökhan Maraş
Kırşehir

Kâtip
Ali Pınarbaşı
Konya

Üye
Hasan Namal
Antalya

Üye
Mehmet Kahraman
Diyarbakır

Üye
Burhan Cahit Gündüz
İzmir

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Sözcü
A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya

Üye
Mehmet Can
Adana

Üye
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Bursa

Üye
Ali Haydar Erdoğan
İstanbul

Üye
Ömer Türkçakal
Kocaeli

Üye
Ahmed Neidim
Sakarya
İmzada bulunamadı

Üye
Kamer Genç
Tunceli

Hükümet gerekçesinin
1. Paragrafına katılmıyorum

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerin Evlilik ve Evlilik Dışında Doğan Çocukların Düzgün Nesepli Olarak Tesciline İlişkin Kanun Tasarısı

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, aralarında bir evlenme akdi olmaksızın birleşip karı koca halinde yaşayanların, evlenmelerine yasal bir engel bulunmadığı takdirde bu beraberliklerinin “evlilik” olarak, evlilik dışında doğan çocukların neseplerinin ise ana ve babaya göre düzeltilerek tescilini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, bir evlenme akdine dayanmayan birleşmelerin “evlilik” olarak ve evlilik dışında doğan çocukların “neseplerinin düzeltilerek” tescil edilmesine ilişkin esas ve usulleri kapsar.

Bu Kanun, 18.9.1981 tarihli ve 2526 sayılı Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerden Doğan Çocukların Neseplerinin Düzeltilmesine ve Bu Birleşmelerin Evlilik Olarak Tescillerine İlişkin Kanunun yürürlüğe girdiği 22.9.1981 tarihinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar gerçekleşen fiilî birleşmeler ile, bu Kanunun yürürlük tarihini izleyen 300 günlük süre içinde meydana gelen doğum olaylarına uygulanır.

Evlilik Tesciline İlişkin Şartlar

MADDE 3. — Bu Kanun gereğince beraberliklerini “evlilik” olarak tescil ettirmek isteyen kadın ve erkeğin;

- a) Evlenmelerine kanunî bir engel bulunmaması,
- b) Devam eden beraberliklerinden müşterek çocuklarının olması,
- c) Birlikte ve yazılı olarak başvurmaları, şarttır.

Nesep Düzeltilmesine İlişkin Haller ve Şartlar

MADDE 4. — Bu Kanun gereğince;

a) Evli olmayan bir erkek ile evli olmayan bir kadının birleşip karı-koca gibi yaşamalarından doğan çocuklar düzgün nesepli olarak baba hanesine tescil edilirler. Böyle bir birleşme, tarafların rıza göstermeleri üzerine, evlenmelerinde kanunî bir engel de bulunmuyorsa evlilik olarak tescil edilir.

b) Evli bir erkek ile evli olmayan bir kadının birleşip karı-koca gibi yaşamalarından doğan çocuklar, ana ve baba ölmüş olsalar bile düzgün nesepli olarak baba hanesine tescil edilirler.

c) Evli bir erkek ile evli olmayan bir kadının birleşip karı-koca gibi yaşamaları herhangi bir sebeple devam etmemiş olanların, birlikte yaşadıkları zaman içinde ana rahmine düşmüş olan çocukları düzgün nesepli olarak baba hanesine tescil edilirler.

d) Evli bir kadın ile bir erkeğin birleşip karı-koca gibi yaşamalarından doğan çocukların nesepleri, nesebi baba tarafından reddedilmiş çocuklar gibi gerçek babaya göre düzeltilir. Ancak, tescil işlemi için ananın evliliğinin boşanma ile son bulmuş olması ve boşanma kararında çocuğun kocadan olmadığını açıkça belirtilmesi veya müşterek çocuklar arasında gösterilmesi ya da müşterek çocuklarının bulunmadığının hüküm altına alınmış olması şarttır.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerin Evlilik ve Evlilik Dışında Doğan Çocukların
Düzgün Nesepli Olarak Tesciline İlişkin Kanun Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Evlilik Tesciline İlişkin Şartlar

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Nesep Düzeltilmesine İlişkin Haller ve Şartlar

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yukarıda belirtilen haller nedeniyle yapılacak tescil işlemlerinde çocuk, gerçek baba ve ana adları ile baba hanesine kaydedilir. Eğer çocuk daha önce ananın hanesine kaydedilmiş ise, gerçek baba adına uygun olarak baba adı düzeltilir ve bu işlemten sonra baba hanesine nakledilir.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 249 uncu maddesi hükmü saklıdır.

Başvuru

MADDE 5. — Bu Kanundan yararlanmak isteyen ilgililerin ikametgâhlarının bulunduğu yer nüfus idaresine başvurmaları, bildirimde bulunmaları ve düzenlenecek belgeyi imzalamaları esastır.

Ancak, birlikte başvuruda bulunulmadığı hallerde, başvuru belgesinin ilgililerin ikametgâhlarının bulunduğu yer köy veya mahalle muhtarınca onanmış olması şarttır.

Tebliğat

MADDE 6. — Nüfus idaresi, bu Kanunun uygulaması gereğince düzenlenen belgelerde ilgililerin imzalarının eksik olduğunu tespit ettiği takdirde, bildirim; imzası eksik olan tarafa, tarafın ölmüş olması halinde kanunî mirasçılara tebliğ eder. İmzası eksik olan tarafın kanunî mirasçılarının bulunamaması veya adreslerinin bilinmemesi halinde, tarafların bilinen ikametgâhlarının bulunduğu muhtarlıklarda ve nüfus idaresinde bildirim otuz gün süre ile asılarak ilan edilir. Bu süre içinde sulh hukuk hakimine itiraz edilmezse tescil veya nesep düzeltme işlemi yapılır.

İtiraz

MADDE 7. — Nesep düzeltme bildirimine karşı ilgililer tebliğ veya ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde o yer sulh hukuk mahkemesi nezdinde itirazda bulunabilirler.

İtiraz üzerine durum derhal nüfus idaresine bildirilir ve bu bildirim üzerine nesep düzeltme işlemi mahkeme kararı gelinceye kadar geri bırakılır.

İlgililer tarafından nüfus idaresine yapılan nesep düzeltmeye ilişkin başvurular, kanunî şartların oluşmaması gerekçesiyle reddedildiği takdirde de, bu red kararına karşı otuz gün içinde sulh hukuk mahkemesi nezdinde itirazda bulunabilir.

Sulh hukuk mahkemesine yapılan itirazlar dosya üzerinde incelenerek en geç altmış gün içinde karara bağlanır.

Muhtarların Yükümlülüğü

MADDE 8. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl içinde ilgililer tarafından nesep düzeltme işlemlerinin yapılması için başvurulmaması halinde, köy veya mahalle muhtarları kendi bölgeleri içinde bulunan nüfus kütüklerine tescil ve neseplerinin düzelmesi gerekli çocukları tespit ederek nüfus idarelerine bildirmek ve tescil veya nesep düzeltme işlemlerini yaptırmakla yükümlüdürler.

Evllenme ve Nesep Düzeltme İşlemlerinin Sonuçları

MADDE 9. — Bu Kanun gereğince yapılan evlenme işlemleri, evrakın nüfus kütüğüne tescil edildiği günden; nesepin düzeltilmesi işlemleri de, çocuğun doğum tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Başvuru

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tebliğat

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İtiraz

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Muhtarların Yükümlülüğü

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Evlenne ve Nesep Düzeltme İşlemlerinin Sonuçları

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Belgelerin Saklanması

MADDE 10. — Bu Kanun gereğince düzenlenen başvuru, tebligat, ilan ve tutanak gibi belgeler ile mahkeme kararları, bildirim tescille sonuçlanmışsa nüfus özel kütüklerinde, başvuru redle sonuçlanmışsa özel dosyalarında saklanır.

Dava Hakkı

MADDE 11. — Bu Kanunun uygulaması nedeniyle yapılmış olan tescil işlemlerine karşı ilgililerin genel hükümlere göre dava hakları saklıdır.

Muafiyet

MADDE 12. — Bu Kanuna göre verilecek dilekçeler, belgeler ve yapılacak işlemler ile açılacak davalar her türlü resim ve harçtan muafır.

Yönetmelik

MADDE 13. — Bu Kanunun uygulamasına ilişkin hususlar ile işlemler sırasında kullanılacak belgelerin örneği, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlük Süresi

MADDE 14. — Bu Kanun, yayımı tarihinden itibaren beş yıl sonra yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce açılmış olup da henüz sonuçlanmamış olan babalık davalarının, şartların oluşması halinde, davacı tarafından bu Kanuna göre sonuçlandırılması talep edilebilir. Böyle bir talep karşısında davalı iddianın genişletildiğini ileri süremez.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Belgelerin Saklanması

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dava Hakkı

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Muafiyet

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelik

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük Süresi

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının Geçici Maddesi Geçici Madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 15. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Y. Akbulut</i>	
Başbakan	
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Keçeciler</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Doğan</i>	<i>G. Taner</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>C. Çiçek</i>	<i>I. Çelebi</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>V. Dinçerler</i>	<i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özarslan</i>	<i>E. Konukman</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özdemir</i>	<i>M. Taşar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. Akkaya</i>	<i>H. Örüç</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i>	<i>İ. S. Giray</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>A. Aksu</i>	<i>A. Bozer</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>C. Altınkaya</i>	<i>H. Şuğın</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı
<i>C. Tüncer</i>	<i>L. Kayalar</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i>	<i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	Kültür Bakanı
<i>F. Kurt</i>	<i>N. K. Zeybek</i>
Turizm Bakanı	
<i>İ. Aküzüm</i>	

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

